

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/104/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416205866
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1416205866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: SWAN, a. s., so sídlom Borská 6, 841 04 Bratislava, IČO: 47 258 314, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Q. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XA, Bratislava, o zaplatenie 75,70 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 35,70 eura spolu s úrokmi z omeškania
- vo výške 5,15 % ročne zo sumy 11,90 eura od 18.07.2014 do zaplatenia,
- vo výške 5,15 % ročne zo sumy 11,90 eura od 19.08.2014 do zaplatenia,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 11,90 eura od 19.09.2014 do zaplatenia,
to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 75,70 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe že so žalovaným na základe objednávky uzatvoril dňa 15.01.2013 zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej mu poskytoval verejnú elektronickú komunikačnú službu, žalovaný však cenu za poskytnutú službu neuhradil. Poukázal tiež na to, že v rámci žalovanej sumy si uplatňuje aj sumu 40 eur označenú vo faktúre č. 1141241319 ako zmluvná pokuta, ktorú si však uplatňuje ako nárok na náhradu škody z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného spočívajúcej v nevrátení zariadení.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril a v konaní zostal celkom nečinný.

3. Súd na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie s poukazom na § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), nakoľko v predmetnom prípade išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000 eur. V nadväznosti na to súd súlade s § 219 ods. 3 C.s.p. v zákonnej lehote oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu verejné vyhlásenie rozsudku na termín 12.10.2017.

4. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

4.1. Žalobca na základe objednávky služieb MAX Multimedia uzatvoril so žalovaným dňa 15.01.2013 zmluvu o poskytovaní verejných služieb (č.l. 16 a 19 spisu), na základe ktorej sa žalobca zaviazal

poskytovať žalovanému dohodnutú verejnú elektronickú komunikačnú službu za cenu, spôsobom a za podmienok uvedených v zmluve a vo Všeobecných podmienkach na poskytovanie verejných služieb spoločnosti SWAN, a.s. a žalovaný sa zaviazal službu riadne užívať a platiť za jej užívanie dohodnutú cenu. Podľa čl. 10 bod 10.3. Všeobecných podmienok na poskytovanie verejných služieb spoločnosti SWAN, a.s. (č.l. 17-18 spisu, ďalej len „Všeobecné podmienky“) v prípade, ak Účastník poruší povinnosť podľa bodu 4.1. písmeno o) týchto Všeobecných podmienok a v lehote tam uvedenej nevráti spoločnosti SWAN jej Zariadenia nepoškodené s kompletným príslušenstvom, Spoločnosť SWAN je po márnom uplynutí lehoty podľa bodu 4.1. písmeno o) týchto Všeobecných podmienok oprávnená uplatniť si voči Účastníkovi zmluvnú pokutu vo výške, ktorá je pre príslušný druh Zariadenia uvedená v aktuálnom cenníku spoločnosti SWAN, a to na základe faktúry. Podľa čl. 4. bod 4.1. písm. o) Všeobecných podmienok okrem ďalších povinností uvedených vo Všeobecných podmienkach je Účastník povinný do 15 dní od skončenia platnosti Zmluvy ktorýmkoľvek zo spôsobov uvedených v článku 12 týchto Všeobecných podmienok vrátiť všetky Zariadenia vo vlastníctve spoločnosti SWAN, ktoré prevzal v súvislosti s užívaním Služby. Z preberacieho protokolu (č.l. 20 spisu) súd zistil, že žalovaný prevzal od žalobcu zariadenie PON-ONT - ZXA10 F625G. Faktúrou č. 1140721480 (č.l. 23 spisu) splatnou dňa 17.07.2014 žalobca fakturoval žalovanému dohodnuté elektronické komunikačné služby za obdobie 01.07.2014 - 31.07.2014 v sume 11,90 eura. Faktúrou č. 1140817598 (č.l. 24 spisu) splatnou dňa 18.08.2014 žalobca fakturoval žalovanému dohodnuté elektronické komunikačné služby za obdobie 01.08.2014 - 31.08.2014 v sume 11,90 eura. Faktúrou č. 1140923941 (č.l. 25 spisu) splatnou dňa 18.09.2014 žalobca fakturoval žalovanému dohodnuté elektronické komunikačné služby za obdobie 01.09.2014 - 30.09.2014 v sume 11,90 eura. Faktúrou č. 1141241319 (č.l. 26 spisu) splatnou dňa 05.01.2015 žalobca fakturoval žalovanému zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia vo výške 40 eur. Listom zo dňa 20.11.2014 (č.l. 21 spisu) žalobca odstúpil od zmluvy z dôvodu neuhradenia splatných záväzkov zo strany žalovaného a zároveň žalovaného vyzval na vrátenie zariadenia, ktoré prevzal v súvislosti s užívaním služby, v opačnom prípade mu bude účtovať zmluvnú pokutu vo výške 40 eur.

5. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

5.1. Podľa § 44 ods. 1 prvá veta zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z.z.“) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby.

5.2. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

5.3. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

5.4. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

5.5 Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

5.6. Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

5.7. Podľa § 420 ods. 1 O.z. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

5.8. Podľa § 442 ods. 1 O.z. uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

5.9. Podľa § 544 ods. 1 O.z. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

5.10. Podľa § 544 ods. 2 O.z. zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

5.11. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta O.z. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

5.12. Podľa § 517 ods. 2 O.z. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

5.13. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

6. Súd mal z predložených listinných dôkazov za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 15.01.2013 poskytol žalovanému dohodnuté elektronické komunikačné služby, žalovaný však za ne fakturovanú sumu 35,70 eura v lehote splatnosti nezaplatil (čím sa zároveň dostal do omeškania), preto súd dôvodne podanej žalobe žalobcu v tejto časti vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi uvedenú sumu spolu s úrokmi z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania, t.j. vo výške 5,15 %, resp. 5,05 % ročne z jednotlivých fakturovaných súm, a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti vystavených faktúr.

7. Žalobca si v rámci žalovanej sumy 75,70 eura uplatnil aj zaplatenie sumy 40 eur za nevrátenie odovzdaného zariadenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pokiaľ si žalobca uplatnil uvedenú sumu ako náhradu škody spôsobenú nevrátením odovzdaného zariadenia (ako to výslovne uviedol v žalobe), tak predmetné zariadenie, ktoré žalovaný doposiaľ nevrátil, zostalo vo vlastníctve žalobcu. Žalobca má teda možnosť domáhať sa jeho vydania vindikačnou žalobou (o vydanie veci od nevlastníka). Až vtedy, keby nebol s touto žalobou úspešný (napríklad preto, že predmetné zariadenie neexistuje, bolo zničené alebo poškodené), vznikol by mu nárok na náhradu škody. Pokiaľ však možno žalovať priamo na vydanie tohto zariadenia (ako hnuťnej veci), nemožno tu hovoriť o vzniku škody na majetku žalobcu. Z toho teda vyplýva, že uplatnený nárok nemôže byť nárokom na náhradu škody (porov. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/378/2016 zo dňa 19.04.2017, v ktorom krajský súd dospel k uvedenému záveru pri posudzovaní skutkovo takmer totožnej veci rovnakého žalobcu, rovnako rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/129/2015 zo dňa 19.04.2016).

8. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v tejto časti (o zaplatenie sumy 40 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % od 06.01.2015 do zaplatenia ako príslušenstva pohľadávky zdieľajúceho jej osud) zamietol.

9. Nad rámec uvedeného súd poukazuje na to, že pokiaľ by aj vyššie uvedený nárok posudzoval ako zmluvnú pokutu za nevrátenie odovzdaného zariadenia (čomu by zodpovedalo znenie čl. 10 bod 10.3. Všeobecných podmienok, v ktorom je právo na zmluvnú pokutu vo výške stanovenej v cenníku viazané práve na nevrátenie odovzdaného zariadenia, ako aj vzhľadom na znenie odstúpenia od zmluvy, v ktorom žalobca vyzval žalovaného na vrátenie zariadenia, v opačnom prípade mu bude účtovať zmluvnú pokutu vo výške 40 eur a vzhľadom na znenie faktúry č. 1141241319, ktorou žalobca fakturoval žalovanému zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia vo výške 40 eur), nebolo by možné tomuto nároku vyhovieť. Z obsahu zmluvy o poskytovaní verejných služieb totiž nevyplýva (v jej obsahu ani nie je uvedené), že by Všeobecné podmienky (a Cenník) tvorili jej neoddeliteľnú súčasť. Je teda zrejmé, že tieto boli vyhotovené ako samostatný právny dokument, ktorý však nie je žalovaným ako spotrebiteľom podpísaný. Hoci platí, že obchodné podmienky, na ktoré zmluva odkazuje, a ktoré sú k nej pripojené alebo sú zmluvným stranám známe, nemusia byť samostatne podpisované účastníkmi zmluvného vzťahu, v pochybnostiach musí ten, kto sa ich dovoľáva, preukázať, že boli k zmluve pripojené alebo že boli druhej strane známe (porov. rozsudok Vrchného soudu v Praze zo dňa 24.02.1998, sp. zn. 5 Cmo 318/97, publikovaný v Soudních rozhledech 10/1998, str. 259). Ak tento výklad platí pre obchodnoprávne vzťahy, ktoré vo všeobecnosti vykazujú vyššiu mieru dispozitívnosti, tým skôr musia platiť pre spotrebiteľské vzťahy, v ktorých je spotrebiteľom priznaná vyššia miera právnej ochrany pre ich fakticky slabšie postavenie. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv, majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa

zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaníu nemožno priznať právnu ochranu (porov. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/378/2016 zo dňa 19.04.2017). V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod.) - k tomu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11. V posudzovanej veci bola dojednaná zmluvná pokuta výlučne obsahom Všeobecných podmienok žalobcu a nebola obsahom samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Navyše zmluvnú pokutu možno dohodnúť len písomne (§ 544 ods. 2 O.z.), čo vzhľadom na to, že Všeobecné podmienky žalobcu (resp. ich prevzatie) neboli podpísané žalovaným, nebolo splnené. Možno teda uzavrieť, že zo strany žalobcu sa jednalo nielen o nekalú prax v spotrebiteľskom vzťahu (keď zmluvná pokuta bola iba súčasťou Všeobecných podmienok, a nie obsahom samotnej spotrebiteľskej zmluvy), ale súčasne dohoda o zmluvnej pokute nebola uzavretá v predpísanej písomnej forme (keď dohoda o nej nebola podpísaná druhou zmluvnou stranou, t.j. žalovaným).

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, keďže úspech obidvoch strán sporu bol v zásade rovnaký.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.